

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras

2018 METŪ METINIS PRANEŠIMAS

Turinys

1. LENTELĖS IR PAVEIKSLAI.....	3
2. ĮŽANGINIS ŽODIS	4
3. UAB TAURAGĖS REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRO VALDYMAS	4
3.1. Bendrovės akcininkai	5
3.2. Stebėtojų taryba	6
3.3. Bendrovės valdyba	6
3.4. UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro valdymo schema.....	8
4. BENDROVĖS ŪKINĖ VEIKLA	9
4.1. Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyno veiklos analizė	9
4.2. Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštelės veiklos analizė	11
4.3. Žaliujų atliekų kompostavimo aikštelės veiklos analizė	12
4.4. Didžiujų atliekų surinkimo aikštelių veiklos analizė	13
4.5. Senų sąvartynų ir šiukšlynų priežiūra po uždarymo	16
4.6. Valstybinio atliekų tvarkymo plano užduočių įgyvendinimas Tauragės regione	16
5. BENDROVĖS FINANSINĖ ANALIZĖ IR ATLIEKŲ TVARKYMO KAŠTAI.....	17
6. VIETINĖ RINKLIAVA TAURAGĖS REGIONE 2018 M.....	21
7. TEISMAI	26
8. VIEŠIEJI PIRKIMAI	27
9. VISUOMENĖS EKOLOGINIS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS	27
10. INFORMACIJA APIE VYKDOMUS PROJEKTUS	28
11. VEIKLOS PROGNOZĖS	30

LENTELĖS IR PAVEIKSLAI

LENTELĖS:

Lentelė 1. Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai 2018 metais, t/m	16
Lentelė 2. UAB TRATC pajamos pagal veiklas	18
Lentelė 3. UAB TRATC sąnaudos pagal veiklas	18
Lentelė 4. Rinkliavos mokėtojų ir savivaldybių skolos.....	20
Lentelė 5. Tauragės regiono savivaldybėms per 2018 pervestos rinkliavos įplaukos, negražintinas likutis ir savivaldybių skola.	

PAVEIKSLAI:

Pav. 1. UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro akcininkai ... Klaida! Žymelė neapibrėžta.	5
Pav. 2. UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro valdymo schema.....	8
Pav. 3. Priimtų ir pašalintų atliekų kieko dinamika Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne 2016 - 2018 m., t/m	10
Pav. 4. Mišrių komunalinių atliekų (MKA) tvarkymo būdų dinamika po rūšiavimo 2016 – 2018 m., t/m.....	11
Pav. 5. Tauragės regiono žaliujų atliekų kompostavimo aikštelėse surinkto atliekų kieko (t) paskirstymas pagal šaltinį per 2018 m....	13
Pav. 6. Atliekų kiekis (t) priimtas iš fizinių ir juridinių asmenų Tauragės regiono DASA per 2018 m.	14
Pav. 7. Atliekų kiekis (t) priimtas Tauragės regiono DASA pagal pavojingumą per 2018 m.....	15
Pav. 8. I Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyną vežėjų pristatyti mišrių komunalinių atliekų kiekių (t) palyginimas 2016-2018 m.....	25
Pav. 9. Apvažiavimo būdu iš gyventojų surinkti žaliujų atliekų kiekiai. 2016-2018 m..... .	25
Pav. 10. Konteineriais surinktų antrinių žaliauų kiekių palyginimas. 2016-2018 m.....	27

ĮŽANGINIS ŽODIS

Vienas svarbiausių pastarujų metų atliekų tvarkymo tikslų – ženkliai sumažinti į sąvartynus patenkančių bioskaidžių atliekų bei antrinių žaliavų kiekį. Valstybiname strateginiame atliekų tvarkymo plane iškelti šie uždaviniai:

- ✓ pasiekti, kad, rūšiuojant atliekas jų susidarymo vietoje, atskirai būtų surenkamos šios komunalinės atliekos: antrinės žaliavos, iškaitant pakuočių atliekas – popierius ir kartonas, stiklas, plastikas, metalas; biologiškai skaidžios atliekos; buityje susidarančios pavojingos atliekos; buities elektros ir elektroninės įrangos atliekos; didelių gabaritų komunalinės atliekos (baldai, naudotos padangos ir kt.); buitinės statybos ir remonto atliekos; mišrios komunalinės atliekos (likusios po rūšiavimo atliekos);
- ✓ iki 2020 m. pasiekti, kad atskirai būtų surenkama ir pakartotinai panaudojama arba perdirbama **ne mažiau kaip 50 proc.** tokų medžiagų kaip popierius/kartonas, plastmasės, stiklas ir metalai;
- ✓ užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos sudarytų:

nuo 2013 metų – ne daugiau kaip **50 procentų** 2000 metais šalintų biologiškai skaidžių komunalinių atliekų kiekio;

nuo 2020 metų – ne daugiau kaip **35 procentus** 2000 metais šalintų biologiškai skaidžių komunalinių atliekų kiekio;

- ✓ užtikrinti, kad, surūšiavus komunalines atliekas, likusios netinkamos perdirbti turinčios energetinę vertę atliekos būtų naudojamos energijai gauti.

Šiemis uždaviniamas įgyvendinti skiriama ES parama komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrai plėtoti, nuolat atnaujinami teisės aktai, kurie įpareigoja racionaliau ir veiksmingiau plėtoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemas.

3. UAB TAURAGĖS REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRO VALDYMAS

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras vadovaujasi 2016 m. balandžio 28 d. Juridinių asmenų registre įregistruotais UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro (toliau - Bendrovė) įstatais.

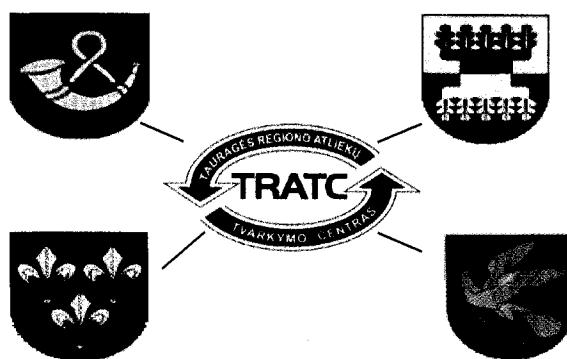
Bendrovės valdymo organai yra šie:

- ✓ Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- ✓ Stebėtojų taryba;
- ✓ Bendrovės valdyba;

- ✓ Bendrovės vadovas.

3.1. Bendrovės akcininkai

Bendrovės akcininkai yra Tauragės, Jurbarko, Šilalės rajonų savivaldybės ir Pagėgių savivaldybė (žr. 1 pav.).

Pav. 1. UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro akcininkai

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro įstadinis kapitalas – 286 723,80 Eur. Bendrovės įstadinis kapitalas padalytas į 330 paprastujų nematerialinių vardinių akcijų, vienos akcijos nominali vertė 868,86 eurai.

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro akcininkų turimų akcijų skaičius:

- ✓ Tauragės rajono savivaldybei tenka 129 paprastos vardinės akcijos;
- ✓ Jurbarko rajono savivaldybei tenka 92 paprastos vardinės akcijos;
- ✓ Šilalės rajono savivaldybei tenka 79 paprastos vardinės akcijos;
- ✓ Pagėgių savivaldybei tenka 30 paprastujų vardinių akcijų.

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro akcininkų teisės, pareigos ir funkcijos numatytos Akcinių bendrovių įstatyme ir 2016 m. balandžio 28 d. juridinių asmenų registre įregistruotuose UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro įstatuose.

Per 2018 metus UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centre įvyko 1 eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriame buvo svarstyti aktualūs klausimai.

3.2. Stebėtojų taryba

Stebėtojų taryba yra kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas. Stebėtojų taryba susideda iš 4 narių:

1. Sigitas Mičiulis – Tauragės rajono savivaldybės meras;
2. Skirmantas Mockevičius – Jurbarko rajono savivaldybės meras;
3. Jonas Gudauskas – Šilalės rajono savivaldybės meras;
4. Sigitas Stonys – Pagėgių savivaldybės mero pavaduotojas.

Pagrindinė stebėtojų tarybos darbo forma – susirinkimai. Stebėtojų tarybos kompetencija numatyta UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro įstatuose ir 2015 m. rugpjūčio 10 d. stebėtojų tarybos protokolu Nr. 15/2 patvirtintame Stebėtojų tarybos darbo reglamente.

Per 2018 metus UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centre įvyko vienas stebėtojų tarybos susirinkimas.

3.3. Bendrovės valdyba

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdyba susideda iš 4 narių, iš kiekvienos savivaldybės po vieną atstovą:

- ✓ Dainora Butvydienė – valdybos pirmininkė - Pagėgių savivaldybės administracijos direktorė;
- ✓ Modestas Petraitis – Tauragės rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- ✓ Vida Rekešienė – Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktorė;
- ✓ Raimundas Vaitiekus – Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktorius.

2018 m. gruodžio 12 d. buvo gautas valdybos pirmininkės Dainoros Butvydienės prašymas dėl atstatydinimo iš valdybos pirmininko pareigų. Nuo 2018-12-18 valdybos pirmininku išrinktas Modestas Petraitis (TRATC valdybos posėdis Nr.18/07 (116)).

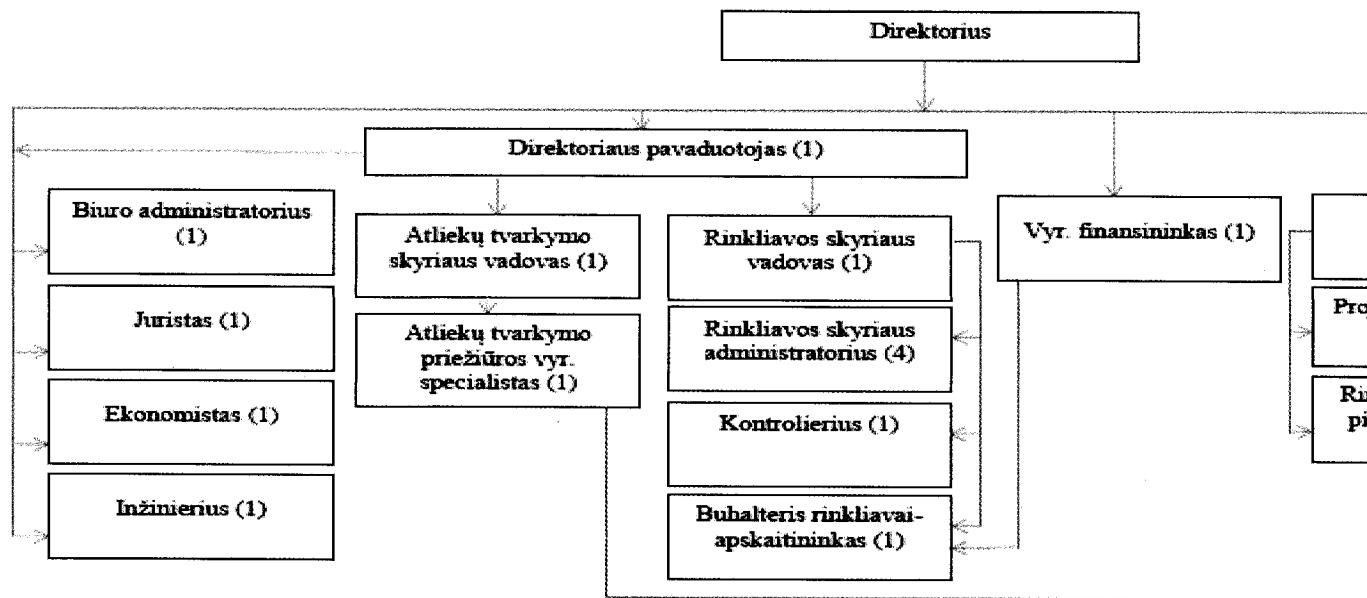
2018 metais UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centre įvyko 7 valdybos posėžiai.

Valdyba vykdama Bendrovės kolegialaus valdymo organo funkcijas vadovaujasi 2015 m. spalio 28 d. valdybos posėdyje Nr. 15/06(94) patvirtintu UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro valdybos darbo reglamentu, Bendrovės įstatais ir kitais teisės aktais.

3.4. UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro valdymo schema

2016 m. balandžio 5 d. vykusiame valdybos posėdyje buvo patvirtinta UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro valdymo schema (žr. 2 paveikslas). Patvirtintoje schema yra numatyti 34

etatai. 2018 metais UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centre buvo užimti 34 etatai. 2018 m. į UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centrą buvo priimta 14 naujų darbuotojų. 2018 m. darbo sutartys nutrauktos su 13 darbuotojų.

Pav. 2.UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro valdymo sistema

Metinis pranešimas 2018

4. BENDROVĖS ŪKINĖ VEIKLA

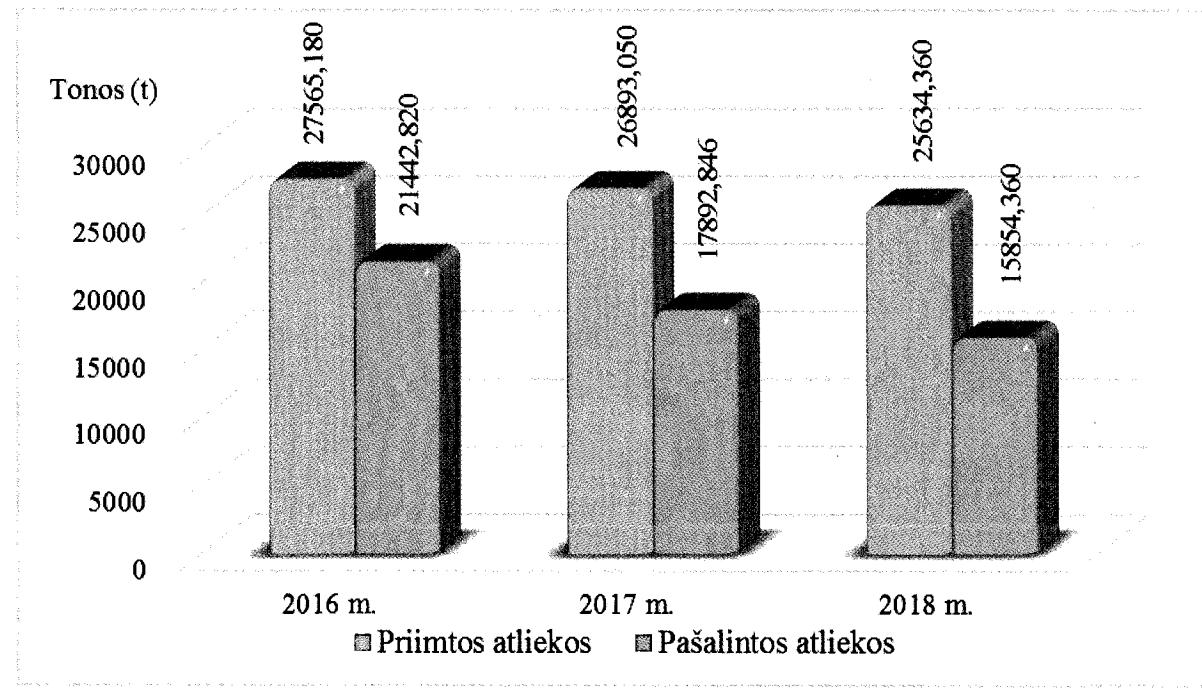
4.1. Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyno veiklos analizė

2018 m. ūkinė veikla Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne (toliau – Sąvartynas) buvo vykdoma vadovaujantis išduotu taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimu. Sąvartyne šalinamos Tauragės regione susidarančios nepavojingos komunalinės atliekos ir nepavojingos gamybinės atliekos iš įmonių.

2017 metais sąvartyno pajamos sudarė 2 037,8 tūkst. Eur, o 2018 metais 1 944,2 tūkst. Eur. Pagrindinis pajamų šaltinis – regiono savivaldybių lėšos pagal pateiktas sąskaitas už pristatytiems sutvarkyti komunalinių atliekų kiekius. Kita dalis pajamų buvo gauta iš atliekų turėtojų, kurie atliekas pristatė pagal sutartis, mokëdami „vartų mokesčių“. Bendras pajamų sumažėjimas 93,6 tūkst. EUR susijęs su mažesniu atliekų kiekiu, atvežtu tvarkyti į sąvartyną.

2017 metais bendros Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyno (kartu su BSA sąvartyne) sąnaudos buvo 1 606,1 tūkst. EUR., 2018 metais 1 505,6 tūkst. Eur. Bendras sąnaudų sumažėjimas 100,5 tūkst. Eur. Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyno sąnaudas sudaro apmokėjimo vežėjui už atliekų surinkimo ir atvežimo paslaugą, IMT nusidėvėjimo sąnaudos, valymo įrenginių priežiūros, darbo užmokesčio sąnaudos, ūkinių išlaidų, kuro, technikos aptarnavimo, remonto sąnaudos, sąvartyno apsaugos ir t. t. Didžiausia dalis visoje sąnaudų sumoje tenka apmokėjimui vežėjui už atliekų surinkimo ir pristatymo į sąvartyną paslaugą. Vežėjams 2018 metais priskaičiuota 755,9 tūkst. Eur. t. y. apie 50 proc. bendrose sąvartyno sąnaudose. 2017 metais ši suma buvo 780,0 tūkst. Eur. Didelę dalį sąvartyno sąnaudų sudaro atliekų rūšiavimo sąnaudos (apie 16 proc. visose sąvartyno sąnaudose). 2017 metais šios sąnaudos buvo 236,1 tūkst. Eur., 2018 m 236,2 tūkst. Eur. Sąnaudos padidėjo dėl pasikeitusios kainos ir apmokėjimo salygų paslaugos teikėjui. Pagal sutartį rūšiavimo paslaugą sąvartyne atlieka UAB „Ekobazė“.

Per 2018 m. į Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyną atvežta 25634,360 t atliekų. Po apdorojimo rūšiavimo linijoje Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne 2018 m. pašalinta 15854,36 t. atliekų. 3 paveiksle pateikta atliekų priėmimo ir šalinimo Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne dinamika rodo, kad pastaruosius trejus metus priimtų ir pašalintų atliekų kiekis mažėja.

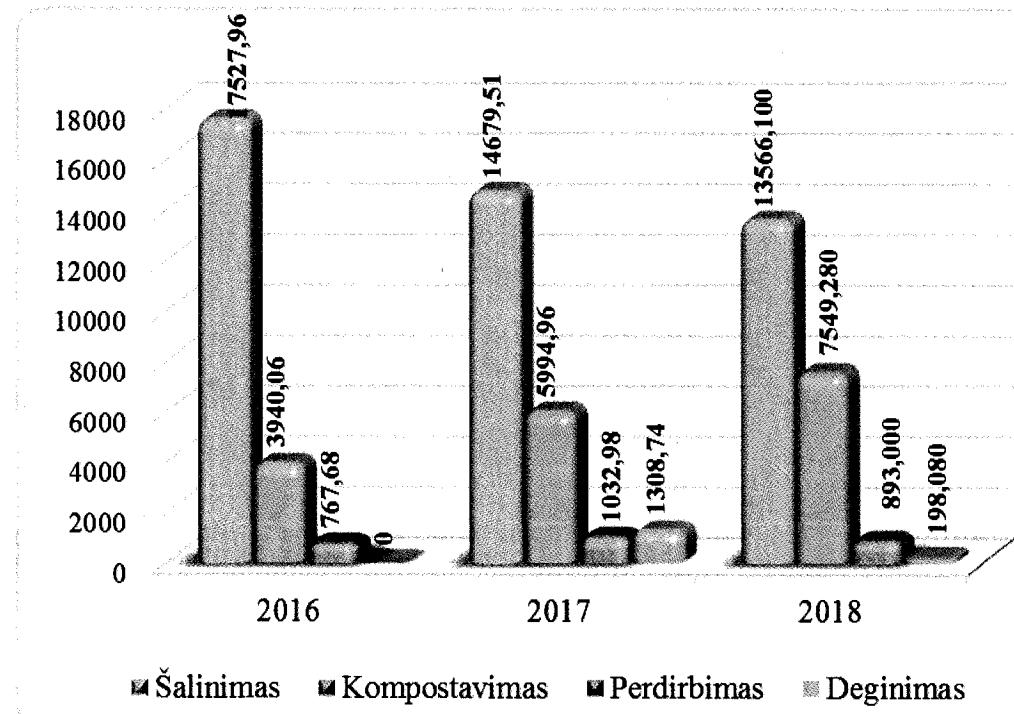

3 pav. Priimtų ir pašalintų atliekų kiekių dinamika Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne 2016 - 2018 m., t/m

Paveiksle pateikti duomenys rodo, kad 2018 m. į sąvartyną priimta 1258,690 t. mažiau komunalinių atliekų nei praėjusiais metais. Per 2018 m. Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne pašalinta 2038,486 t. atliekų mažiau nei praėjusiais metais. 2018 m. sąvartyno atliekų sluoksnių perdengimui panaudota 1139,640 t. statybinių atliekų.

2018 m. rūšiavimo linijos pagalba iš mišraus komunalinių atliekų srauto buvo atskirtos biologiškai skaidžios atliekos, pakartotiniam naudojimui ar perdirbimui tinkančios medžiagos (antrinės žaliavos (plastikai (PET, plévelė), stiklas popierius ir kartonas, metalai) bei deginimui tinkančios atliekos. Siekiant įgyvendinti Valstybinio atliekų tvarkymo plano užduotį perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 proc. regione susidarančių komunalinių atliekų, 2017 m. buvo pasirašyta sutartis dėl atliekų deginimo su UAB „Fortum Klaipėda“. Per 2018 metus išvežta deginti 198,080 t rūšiavimo linijoje atskirtų degių atliekų.

2018 m. į Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyno teritorijoje veikiančią rūšiavimo liniją buvo perduota rūšiuoti 22206,460 t. mišrių komunalinių atliekų (žr. 4 pav.).

4 pav. Mišrių komunalinių atliekų (MKA) tvarkymo būdų dinamika po rūšiavimo 2016 – 2018 m., t/m

2018 m. rūšiavimo linijos pagalba iš 22206,460 t. mišrių komunalinių atliekų srauto išskirta 893 t. antrinių žaliavų, 7549,280 t. bioskaidžių atliekų ir 198,080 t. degių atliekų. Visgi populiariausias atliekų tvarkymo būdas po rūšiavimo Tauragės regione per 2018 m. buvo atliekų šalinimas sąvartyne. Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne pašalinama daugiau nei puse, t. y. 61 proc. atliekų likusių po rūšiavimo. 34 proc. išrūšiuotų atliekų kompostuojamos biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštélėje. 1 proc. atliekų išvežta deginti. Sukompostavus bioskaidžias atliekas gaunamas stabilatas naudojamas sąvartyno perdengimams. Mažiausia dalis (4 proc.) išrūšiuotų antrinių žaliavų yra perdirbamos.

Apibendrinant galima teigti, kad siekiant įgyvendinti užsibrėžtus tikslus būtina Tauragės regione skatinti pirminį antrinių žaliavų / pakuočių rūšiavimą bei žaliųjų atliekų kompostavimą namų ūkiuose. Tauragės regiono gyventojams nupirkti ir išdalinti antrinių žaliavų konteineriai, išdalintos kompostavimo dėžės, kurios pasitarnauja žaliųjų atliekų kompostavimui namų ūkiuose.

4.2. Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštélės veiklos analizė

Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštélė įrengta Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyno teritorijoje. Šios aikštélės veiklos tikslas – kompostuoti po rūšiavimo likusias biologiškai skaidžias atliekas.

Per 2018 m. rūšiavimo linijos pagalba buvo atskirta 7549,280 t. biologiškai skaidžių atliekų, kurios kompostuojamos biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikštéléje. 2018 m. sukompostavus bioskaidžias atliekas susidarė stabilatas, kuris buvo naudojamas savartyno atliekų sluoksnių perdengimams.

Visas aikštélés eksploatavimo sąnaudas sudaro technikos panaudojimo išlaidos. Tvarkant atliekas, aikštéléje dirba galingas traktorius ir vartytuvas. 2017 metais aikštélés technikos eksploatavimui buvo sunaudota 19,8 tükst. Eur., 2018 m 21,0 tükst. Eur.

4.3. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių (ŽAKA) veiklos analizė

Visose regiono savivaldybėse įrengtos keturios žaliųjų atliekų kompostavimo aikštélés (ŽAKA). Šiose aikštélėse kaupiamos ir apdorojamos žaliosios sodų ir parkų atliekos, kurios nemokamai priimamos iš gyventojų ir juridinių asmenų. Tauragės savivaldybės ŽAKA suprojektuota regioniniame nepavojingų atliekų savartyno teritorijoje.

Per 2017 metus bendros visų ŽAKA pajamos buvo 295,5 tükst. Eur. Per 2018 metus šios pajamos sumažėjo iki 266,3 tükst. Eur. t.y. sumažėjo 29,2 tükst. Eur. Ženklus pajamų sumažėjimas susijęs su mažesniu atliekų kiekiu, atvežtu tolesniams tvarkymui ir perdirbimui į regiono aikštèles. Pagrindinės pajamos yra gaunamos iš savivaldybių, pateikiant joms sąskaitas už priimtus atliekų kiekius. Dalį gautų pajamų sudarė ir per „vartų mokesčių“ iš juridinių įmonių gautos įmokos bei parduotas kompostas.

Bendros tiesioginės sąnaudos 2017 metais sudarė 146,4 tükst. Eur., o 2018 metais jos buvo 137,3 tükst. Eur. Sumažėjimas susijęs su sumažėjusiui atliekų kiekiui, nes didžiausia dalis šiose sąnaudose tenka apmokėjimui vežėjams už paslaugą surenkant ir pristatant šias atliekas į aikštèles. Per 2017 metus vežėjams buvo priskaityta sumokėti 103,8 tükst. Eur., o 2018 metais 86,9 tükst. Eur. Kitas sąnaudas didžiaja dalimi sudaro technikos panaudojimo aikštélėse sąnaudos, taip pat aptarnavimo, elektros, priežiūros, darbo užmokesčio ir kt. sąnaudos.

Tauragės ŽAKA pajamos 2018 metais buvo 161,9 tükst. Eur, sąnaudos 78,4 tükst. Eur. Jurbarko ŽAKA pajamos 2018 metais buvo 37,4 tükst. Eur, sąnaudos 22,0 tükst. Eur.

Šilalės ŽAKA pajamos 2018 metais buvo 57,4 tükst. Eur., sąnaudos 30,4 tükst. Eur.

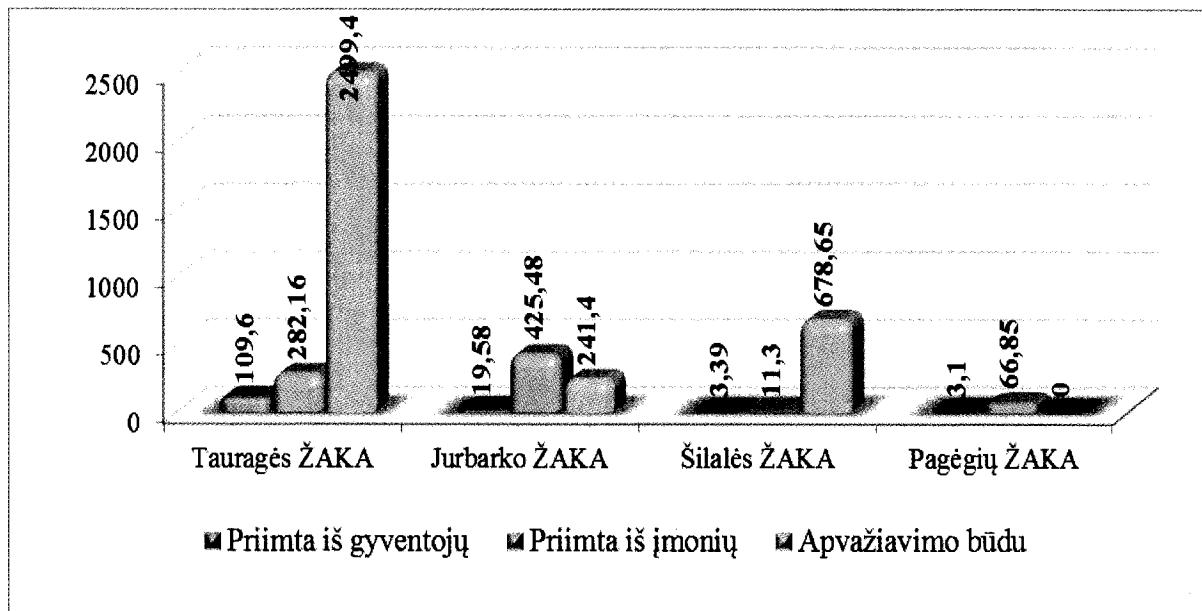
Pagėgių ŽAKA pajamos 2018 metais buvo 9,7 tükst. Eur, sąnaudos 6,6 tükst. Eur.

Tauragės regiono žaliųjų atliekų kompostavimo aikštélėse per 2018 m. priimta 4340,910 t. žaliųjų atliekų, tuo tarpu per 2017 metus priimta 4465,310 t., per 2016 metus priimta 4801,640 t.

Statistika rodo, kad didžioji dalis žaliųjų atliekų pristatomos į Tauragės žaliųjų atliekų kompostavimo aikštélę. Kompostuojant žaliąsias atliekas gaunamas produktas kompostas. Tauragės regiono žaliųjų atliekų kompostavimo aikštélėse pagaminta 2467,699 t. komposto. Gyventojams perduota 256,760 t., pagal Akciją EEĮ gyventojams perduota 37,080 t., įmonėms perduota 569,210

t. komposto. Pagamintas kompostas buvo naudojamas Tauragės regiono savivaldybių viešujų žaliųjų erdviių tvarkymui.

Naudojimosi Tauragės regiono žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių teikiama žaliųjų atliekų priėmimo paslauga pasiskirstymas pagal šaltinį nurodytas 5 paveiksle.

5 pav. Tauragės regiono žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteliėse surinkto atliekų kiekio (t) pasiskirstymas pagal šaltinį per 2018 m.

Grafike pateikta statistika rodo, kad atliekų kiekiei pagal atskirus atliekų turėtojus savivaldybėse nesiskiria. Iš aukščiau pateikto grafiko matyti, kad Tauragės regiono žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteliėse daugiausia, t. y. 3419,450 t. atliekų priimama iš atliekų vežėjų, kurie surenka žaliąsias atliekas iš Tauragės regiono gyventojų apvažiavimo būdu. Patys gyventojai pristato tik nedidelį kiekį, t. y. 135,670 t. žaliųjų atliekų. Aikšteliemis taip pat naudojasi juridiniai asmenys, kurių pristatytas atliekų kiekis 2018 m. buvo 785,790 t.

Didžiąją dalį žaliųjų atliekų iš žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių pristato atliekų vežėjai, kurie apvažiavimo būdu surenka žaliąsias atliekas iš fizinių asmenų. Apvažiavimo būdu surinktas atliekų kiekis rodo, kad gyventojai noriai naudojasi teikiama žaliųjų atliekų surinkimo paslauga.

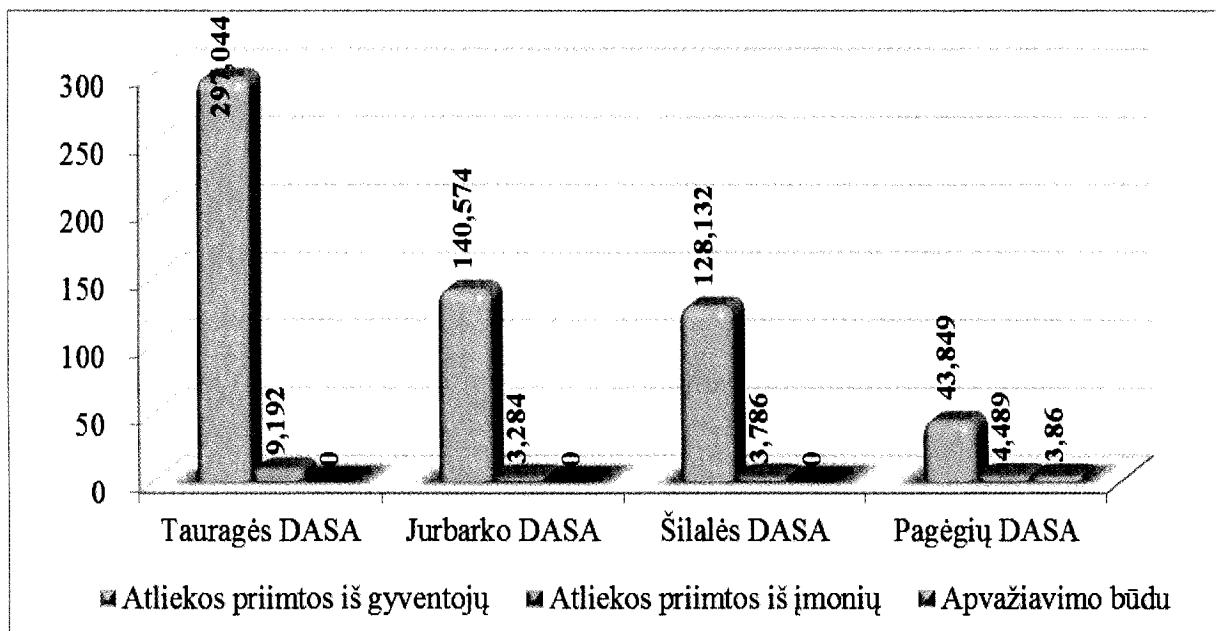
4.4. Didžiųjų atliekų surinkimo aikštelių (DASA) veiklos analizė

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras eksplotuoja 4 didžiųjų atliekų surinkimo aikštelių, esančias Tauragė r., Jurbarko r., Šilalės r., Pagėgių savivaldybėse. DASA paskirtis – iš fizinių ir juridinių asmenų surinkti ir laikinai laikyti iki perdavimo atliekų tvarkytojams pavojingas ir nepavojingas atliekas. Surinktos atliekos laikinai laikomos didžiųjų atliekų surinkimo aikšteliėse ir vėliau atiduodamos šios rūšies atliekų tvarkytojams / perdirbėjams.

Tauragės regiono didžiujų atliekų surinkimo aikštelėse (toliau – DASA) priimamų atliekų kiekis kasmet auga.

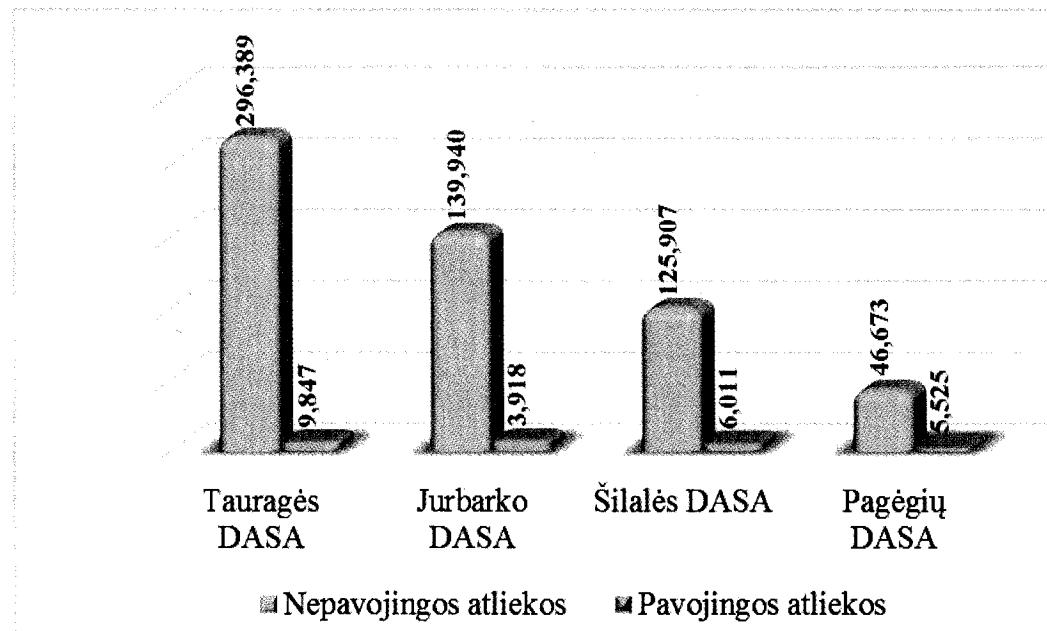
Kiekvienais metais priimamą i didžiujų atliekų surinkimo aikšteles atliekų kiekis nuolat auga. 2018 m. į Tauragės regione veikiančias didžiujų atliekų surinkimo aikšteles priimta 634,210 t. pavojingų ir nepavojingų atliekų iš juridinių ir fizinių asmenų.

Tauragės regiono gyventojai aktyviai naudojasi didžiujų atliekų surinkimo aikštelėmis į kurias galima pristatyti įvairias pavojingas ir nepavojingas atliekas. 6 paveiksle pateikta statistika rodo, kad iš Tauragės regiono gyventojų priimtas atliekų kiekis yra didžiausias priimamas į didžiujų atliekų surinkimo aikšteles.

6 paveikslas. Atliekų kiekis (t) priimtas iš fizinių ir juridinių asmenų Tauragės regiono DASA per 2018 m.

Gyventojų aktyvumas pristatant atliekas į didžiujų atliekų surinkimo aikšteles žiūrint pagal atskiras Tauragės regiono savivaldybes taip pat nesiskiria. Visose keturiose savivaldybėse veikiančiose didžiujų atliekų surinkimo aikštelėse daugiausiai atliekų pristato fiziniai asmenys, t. y. gyventojai. Didžiausias aktyvumas naudojantis minėtomis aikštelėmis juntamas iš Tauragės rajono savivaldybės gyventojų, kurie per 2018 m. į Tauragės DASA pristatė 297,044 t. pavojingų ir nepavojingų atliekų. Visų į DASA priimamų atliekų pasiskirstymas pagal pavojingumą pateiktas 7 paveikslė.

7 pav. Atliekų kiekis (t) priimtas Tauragės regiono DASA pagal pavojingumą per 2018 m.

Grafike pateikta informacija rodo, kad Tauragės, Jurbarko ir Šilalės didžiųjų atliekų surinkimo aikštelėse daugiausiai, t. y. 608,909 t. priimta nepavojingų atliekų. Didžiausias kiekis, t. y. 296,389 t. nepavojingų atliekų priimtas į Tauragės didžiųjų atliekų surinkimo aikštelę, mažiausias (46,673 t) į Pagėgių didžiųjų atliekų surinkimo aikštelę.

Tarp pavojingų atliekų surinktų Tauragės regiono DASA dominuoja nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, pavojingomis medžiagomis užterštos pakuotės, šaldytuvai ir kita šaldymo įranga, dienos šviesos lempos. Tokias atliekas kaip automobilių alyva, švino akumuliatoriai, įvairūs absorbentai ir filtrų medžiagos, aikštelėse gaunamos daugiausiai iš juridinių asmenų. Tarp nepavojingų atliekų dominuoja naudotos automobilių padangos, didžiosios atliekos ir statybos ir griovimo atliekos.

Apžvelgiant Tauragės, Jurbarko, Šilalės ir Pagėgių didžiųjų atliekų surinkimo aikštelėlių veiklos analizę, galima daryti išvadą, kad fiziniai asmenys aikštelėlių teikiamomis paslaugomis naudojasi ženkliai dažniau nei juridiniai asmenys.

Pavojingos ir nepavojingos atliekos į DASA iš gyventojų priimamas nemokamai. Per 2017 metus visos DASA gavo 12,9 tūkst. EUR pajamų, o 2018 metais 8,7 tūkst. EUR. Sąnaudos aikštelėlių išlaikymui gerokai viršija gautas pajamas. Per 2017 metus visų aikštelėlių sąnaudos sudarė 77,7 tūkst. EUR, o 2018 metais 80,6 tūkst. Eur. Didžioji pagrindinė atliekų dalis iš gyventojų priimama nemokamai, o juridiniams asmenims, pristatantiems atliekas į DASA, neįmanoma pakelti įkainį tiek, kad jis padengtų visas DASA išlaikymo sąnaudas.

Tauragės DASA pajamos 2018 metais buvo 4,3 tūkst. Eur, sąnaudos 25,0 tūkst. EUR.

Jurbarko DASA pajamos 2018 metais buvo 1,4 tūkst. Eur, sąnaudos 21,6 tūkst. EUR.

Šilalės DASA pajamos 2018 metais buvo 1,7 tūkst. Eur, sąnaudos 17,5 tūkst. Eur.
Pagėgių DASA pajamos 2018 metais buvo 1,3 tūkst. Eur, sąnaudos 16,4 tūkst. Eur.

4.5. Senų savytynų ir šiukslynų priežiūra po uždarymo

Įgyvendinės projektą „Tauragės regiono atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas“ buvo uždarytas Tauragės m. buitinių atliekų savytynas Ližių k., o įgyvendinės projektą „Tauragės regiono senų savytynų ir šiukslynų uždarymas“ Tauragės regiono teritorijoje buvo uždaryti dar 5 neeksploatuojami savytynai ir 53 šiukslynai, kurie neatitiko Europos Sajungos direktyvų reikalavimų.

Vadovaujantis „Atliekų savytynų įrengimo, eksplotatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių“ reikalavimais, šiuo metu vykdomi senų savytynų priežiūros po uždarymo darbai: šienavimas ir poveikio aplinkai monitoringas. 2018 metais buvo vykdomas poveikio aplinkai monitoringas pagal kiekvienam savytynui ar šiukslynui parengtas ir su atsakingomis institucijomis suderintas monitoringo programas. Monitoringo tikslas - keletą metų sekti uždarytų savytynų ar šiukslyno įtaką požeminio vandens būklei, kad būtų galima laiku imtis prevencinių priemonių galimo vandens teršimo atveju. Pagrindinės monitoringo kryptys - vandens lygio matavimas; vandens cheminės sudėties tyrimai. Tauragės regiono nepavojingų atliekų savytyne vykdomas monitoringas apima: požeminio vandens monitoringą, taršos šaltinių išmetamu/išleidžiamu teršalų monitoringo ir aplinkos (paviršinio vandens, filtrato ir duju) monitoringą. Detalesnė informacija apie savytynų ir šiukslynų monitoringo rezultatus skelbiama UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro internetinėje svetainėje adresu: www.uabtratc.lt.

Bendra visų uždarytų savytynų priežiūros sąnaudų suma per 2018 metus sudarė 7,0 tūkst.Eur. 2018 metais ši suma buvo 9,2 tūkst.Eur. Visa uždarytų savytynų priežiūra yra nuostolinga, nes negaunamos jokios pajamos, o patiriamos sąnaudos jų priežiūrai, monitoringams ir aptarnavimui vykdyti.

4.6. Valstybinio atliekų tvarkymo plano užduočių įgyvendinimas Tauragės regione

Valstybiname atliekų tvarkymo plane 2014 - 2020 metams yra nustatytos pereinamosios komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo savytyne mažinimo užduotys regionui bei kiekvienai savivaldybei atskirai. Minimos užduotys pateiktos 1 lentelėje.

Komunalinių atliekų tvarkymo regionas	2018 m. pašalintas BSA kiekis	Didžiausias leistinas šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis 2016–2017 metais, t/m	Didžiausias leistinas šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis 2018–2019 metais, t/m
Tauragės regionas	7018,166	12414	11034
Tauragės r. sav.	3071,027	4954	4403
Jurbarko r. sav.	1803,751	3403	3025
Šilalės r. sav.	1577,503	2989	2657
Pagėgių sav.	565,885	1068	949

1 lentelė. Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiei 2018 metais, t/m

2018 metų užduoties įgyvendinimas yra nustatomas atsižvelgiant į faktiškai 2018 metais pašalintų komunalinių atliekų kiekį ir 2018 metais atliktais mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimais bei naudojant šių tyrimų metu nustatyta biologinio skaidumo laipsnį.

Aukščiau pateiktoje lentelėje matyti, kad Tauragės regiono buitinių nepavojingų atliekų sąvartyne 2018 m. metais buvo leidžiama šalinti 11034 t. biologiškai skaidžių atliekų, o faktiškai pašalinta 7018,166 t. minėtų atliekų.

Apibendrinant daroma išvada, kad Valstybiname atliekų tvarkymo plane 2014 - 2020 metams nustatytos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotys Tauragės regionui 2018 metais buvo įgyvendintos.

5. BENDROVĖS FINANSINĖ ANALIZĖ IR ATLIEKŲ TVARKYMO KAŠTAI

Vienas svarbiausių UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro uždavinių yra numatyti įsipareigojimų Europos komisijai sukurti atliekų tvarkymo finansavimo sistemą, kuri užtikrintų „teršėjas moka“ princiopo įgyvendinimą, būtų solidari visame regione ir visiškai padengtų visus atliekų tvarkymo kaštus. Šiam siekiui užtikrinti nuo 2012 metų visuose Tauragės regiono savivaldybėse, savivaldybių taryboms priėmus sprendimus, buvo įvesta vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą iš atliekų turėtojų. Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras yra administruojanti rinkliavą įmonė visose savivaldybėse.

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras trečius metus iš eilės baigė be finansinių nuostolių. 2017 metais įmonės pelnas buvo 2,7 tūkst. EUR, 2018 metais pelnas pasiekė 14,9 tūkst. EUR. Būtina pastebėti, kad 2018 metais, lyginant su 2017 metais, sumažėjo tiek įmonės pajamos (5,14 proc.), tiek sąnaudos (5,72 proc.). Pagrindinė šio finansinio rezultato priežastis – sumažėjė priimtu tvarkyti atliekų kiekiei į sąvartyną ir į ŽAKA. 2018 metais bendrai surinkta ir atvežta tolesniams perdirbimui 1229 t atliekų mažiau, negu 2017 metais. Bendrai visos įmonės pajamos

sumažėjo 114,9 tūkst. Eur., sąnaudos 127,2 tūkst. Eur. Sumažėjo atliekų surinkimo, šalinimo sąvartyne, sistemos administravimo kaštai.

2018 metais nebuvo pritarta perskaičiuotai 1 tonos komunalinių atliekų sutvarkymo kainai (buvo siūloma 1 t sutvarkymo kaina- 83,86 EUR be PVM), kurią savivaldybės moka už atvežtus tvarkyti atliekų kiekius į regioninį sąvartyną ir žališias atliekų kompostavimo aikštėles. Tauragės, Pagėgių ir Šilalės savivaldybės moka po 80 EUR/t (be PVM), Jurbarko savivaldybė mokėjo po 77,85 EUR / t (be PVM) už 1 tonos atliekų sutvarkymą.

Visos UAB TRATC veiklos pajamos 2017 metais buvo 2 348,3 tūkst. Eur, 2018 metais - 2233,4 tūkst. EUR. Bendras pajamų sumažėjimas 114,9 tūkst. Eur. Pagrindinis pajamų šaltinis – lėšos, gautos už atvežtus į regioninį sąvartyną ir ŽAKA atliekų kiekius tolesniams jų tvarkymui. Kadangi per 2018 metus sumažėjo priimtų tvarkyti atliekų kiekis, tai ir pajamos sumažėjo dėl negautų iplaukų iš savivaldybių. Pajamos už atliekų surinkimą sumažėjo 103,4 tūkst. EUR. Sumažėjo ir pajamos, gautos per „vartų mokesčių“ už atliekas, kurias pristato patys juridiniai ir fiziniai asmenys. Per „vartų mokesčių“ gauta 36,0 tūkst. Eur mažiau, negu 2017 m. Pajamos taip pat gautos už parduotą kompostą bei sąvartyno technikos nuomą. Įmonės pajamų struktūra pagal veiklas pateikiama lentelėje.

Veiklos pavadinimas	2017 m		2018 m		Pokytis Eur (be PVM)
	Eur (be PVM)	Proc.	Eur (be PVM)	Proc.	
Atliekų surinkimo pajamos	2.149.616	92	2.046.174	92	-103.441
Sąvartyno "vartų mokesčių"	169.588	7	133.579	6	-36.009
Kt. sąvartyno pajamos	14.955	1	26.927	1	11.972
DASA pajamos	9.422	0	8.678	0	-744
ŽAKA pajamos	2.627	0	3.866	0	1.239
Kt. veiklos pajamos	0	0	8.513	0	8.513
Finansinės veiklos pajamos	2.122	0	5.615	0	3.493
Viso:	2.348.329	100	2.233.622	100	-114.977

2 lentelė UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro pajamos pagal veiklas (Eur be PVM)

Bendrosios TRATC veiklos sąnaudos 2017 metais buvo 2345,6 tūkst. eurų, 2018 metais 2218,4 tūkst. eurų. Veiklos kaštų sumažėjimas 127,2 tūkst. Eur. Visos įmonės sąnaudos pagal veiklos grupes pateikiamas lentelėje.

Veiklos pavadinimas	2017 m		2018 m		Pokytis Eur (be PVM)
	Eur	%	Eur	%	
Atliekų surinkimas ir transportavimas	885.182	38	842.878	38	-42.304
Atliekų šalinimas (sąvartyne)	539.382	23	506.110	23	-33.272
Atliekų rūšiavimas ir apdorojimas	236.088	10	236.197	11	109
Atliekų deginimas	50.565	2	7.346	2	-43.219
DASA eksploataavimas	76.288	3	80.585	4	4.297

ŽAKA eksploatavimas	42.694	2	50.406	2	7.712
Uždarytų sąvartynų priežiūra	6.974	0	9.161	0	2.187
Rinkliavos administravimas	160.813	7	165.775	7	4.962
Bendrosios ir sistemos administravimo sąnaudos	347.628	15	319.984	14	-27.644
Viso:	2.345.614	100	2.218.442	100	-127.172

3 lentelė. UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro sąnaudos pagal veiklas (Eur be PVM)

Analizuojant pokyčius pastebima, kad sumažėjo atliekų surinkimo, šalinimo sąvartyne, bendrosios ir sistemos administravimo sąnaudos. Atliekų surinkimo sąnaudos sumažėjo dėl akivaizdžiai sumažėjusio atliekų kieko į sąvartyną ir ŽAKA. Sąnaudos vežėjui sumažėjo 42,3 tūkst. Eur. Atliekų šalinimo sąvartyne kaštai taip pat sumažėjo 33,3 tūkst. Eur. Buvo sustaupyta nuotekų šalinimo, chemikalų pirkimo, apsaugos, aptarnavimo srityse. Per 2018 metus atliekų deginimui buvo išvežtas nedidelis atliekų kiekis, todėl deginimo paslaugai sustaupyta 43,2 tūkst. Eur.

Pagal reikalavimus visos atliekos, patenkančios į sąvartyną, turi būti išrūšiuotos ir toliau perdirbamos, o tolesniams perdirbimui nebetinkamos, laidojamos sąvartyne. Rūšiavimo paslauga sąvartyne įmonei kainavo praktiškai tiek pat, kiek 2017 metais. Nors atliekų kiekis sumažėjo, pagal konkurso sąlygas pasikeitė (padidėjo) paslaugos teikėjo 1 tonos išrūšiavimo kaina. Ivertinant tai, kad labai dideli deginimo paslaugos kaštai, išrūšiuotos ir nebetinkamos perdirbimui atliekos buvo šalinamos sąvartyne. Nors 2018 metais po rūšiavimo pašalinta mažiau kaip 1000 t atliekų negu 2017 metais, dėl padidėjusio sąvartyno taršos mokesčio atliekų šalinimo sąvartyne sąnaudos išaugo nuo 55,8 tūkst. Eur iki 85,1 tūkst. Eur. Sąvartyno taršos mokesčis padidėjo nuo 3 Eur /t iki 5 Eur /t. Šis valstybės nustatytas mokesčis yra privalomas ir skaičiuojamas už kiekvieną pašalintą toną sąvartyne. Sąnaudos sąvartyno uždarymo atidėjiniams formuoti taip pat yra privalomas ir perskaičiuojamos kasmet, priklausomai nuo kaupiamo atliekų kieko sąvartyne. 2017 metais ši suma buvo 42,4 tūkst. Eur, per 2018 metus priskaičiuota 44,6 tūkst. Eur. TRATC administravimo ir rinkliavos administravimo sąnaudos per 2018 metus taip pat sumažėjo. Tam turėjo įtakos priimtas sprendimas sąskaitas rinkliavos mokėtojams siųsti vieną kartą per metus, ir tai leido sustaupytį apie 22,2 tūkst. Eur. Didžiausių dalij administravimo sąnaudose sudaro darbo užmokesčio kaštai (atlyginimai ir Sodros priskaitymai). Nemažai lėšų tenka skirti vietinės rinkliavos administravimui, nes reikia nuolat tobulinti rinkliavos apskaitos programą, pakartotinai siųsti mokėjimo, skolos priminimus, apmokėti skolų išieškojimo išlaidas ir t.t.

TRATC bendrosios veiklos sąnaudų padidėjimą ar sumažėjimą įtakoja atliekų kieko pokytis. Norint įvykdyti numatytais užduotis mažinti šalinamų atliekų kiekius sąvartyne, visos atliekos išrūšiuojamos, likusių po rūšiavimo dalis vežama deginti, kita dalis šalinama sąvartyne įrengtoje

bioskaidžių atliekų kompostavimo aikštelėje (BSA). Vykdant atliekų tvarkymo užduotis ir reikalavimus, reikia siekti, kad kuo mažesnis kiekis po rūšiavimo būtų laidojamas savartyne, skatinti pradinį rūšiavimą ir kt. priemones.

Bendrieji savivaldybių priimti ir patvirtinti dokumentai numato, kad visas atliekų tvarkymo sąnaudas turėtų dengti teršėjai ir atliekų turėtojai. Sąnaudos turėtų būti dengiamos, rinkliavos mokėtojų lėšas kaupiant savivaldybių specialiose sąskaitose ir pervedant jas TRATC pagal išrašytas sąskaitas. Atskirose savivaldybėse mokėtojų sumokėtos rinkliavos lėšos ir sąnaudos atliekoms sutvarkyti nesutampa. Rinkliavos mokėtojų ir savivaldybių skolos atsispindi žemiau pateiktoje lentelėje.

	Tauragės sav.		Jurbarko sav.		Šilalės sav.		Pagėgių sav.		Iš viso:	
	2017 m	2018 m	2017 m	2018 m	2017 m	2018 m	2017 m	2018 m	2017 m	2018 m
Surinkta rinkliavos suma	935018	927402	624710	647175	500523	566813	190833	192611	2251084	2334001
Priskaityta sas.(už atliekų tvarkymą)	1134891	1135429	705269	595630	554422	555829	206453	188983	2601035	2475871
Santykis	-199873	-208027	-80559	51545	-53899	10984	-15620	3628	-349951	-141870
Rinkliavos mokėtojų skola metų pab.	208995	190632	98583	102901	106169	103708	65400	67158	479147	464399
Neapmokėtų sąskaitų suma (už atliekų tvarkymą)metų pab.	103801	192270	163700	91680	189270	87898	16501	16244	473272	388092
Santykis	105194	-1638	-65117	11221	-83101	15810	48899	50914	5875	76307

4 lentelė. Rinkliavos mokėtojų ir savivaldybių skolos

Surenkamos rinkliavos suma per metus ir rinkliavos mokėtojų skola metų pabaigoje kiekvienais metais kinta labai nežymiai. Analizuojant duomenis už 2017 metus matyti, kad visose savivaldybėse sąskaitų už atliekų tvarkymą savivaldybėms pateikta daugiau, negu surinkta rinkliavos iš atliekų turėtojų joms tvarkyti. Galima daryti išvadą, kad rinkliavos dydis už atliekų tvarkymą yra nepakankamas, kad padengtų surenkamą atliekų kiekių tvarkymą. 2017 metų pabaigoje visos savivaldybės liko skolingo TRATC neapmokėjusios sąskaitų ir sukauptų lėšų rinkliavos sąskaitose nebeturėjo. Ypač grėsminga padėtis buvo susidariusi Šilalės r. savivaldybėje. Tuo tarpu per 2018 metus pastebima, kad praktiskai visose savivaldybėse (išskyrus Tauragės sav.), rinkliavos sumokėta daugiau, negu išrašyta sąskaitų už atliekų tvarkymą savivaldybėse. Tam turėjo įtakos ženklus atliekų kiekių sumažėjimas, bei didesnis rinkliavos lėšų iš skolininkų surinkimas.

Analizuojant savivaldybių mokumo tendencijas pastebima, kad 2018 metų pabaigoje bendrai regione rinkliavos mokėtojai liko skolingu daugiau, negu neapmokėtų sąskaitų likutis. Šis santykis pasiektas dėl Tauragės ir Šilalės savivaldybių sprendimų dalį skolos už sutvarkytas atliekas dengti iš savivaldybių biudžetų (Tauragės sav. 100 000 Eur, Šilalės sav. 90 000 Eur.). Tuo pačiu rinkliavos mokėtojai bendrai 2018 metų pabaigai liko nesumokėję 464,4 tūkst. eurų, t. y. 14,7 tūkst. Eur daugiau negu 2017 metų pabaigoje. Savivaldybės liko skolinges 388,1 tūkst. Eur., bet tai yra 85,2 tūkst. Eur mažiau, negu 2017 metais.

UAB TRATC ūkinės veiklos finansinis rezultatas rodo, kad įmonė sugebėjo per 2018 metus subalansuoti pajamų ir sąnaudų santykį, tačiau dėl to, kad savivaldybės savalaikiai neatsiskaiko TRATC už atliekų tvarkymą, TRATC negali laiku atsiskaityti su įvairiais tiekėjais ir paslaugų teikėjais. Be to, nedidinant 1 tonos atliekų sutvarkymo kainos, įmonė neturi galimybės gauti apyvartinių lėšų ir kaupti būtinų investicijų tolesnei įmonės veiklai plėtoti (įsigyti nuosavą atliekų rūšiavimo liniją, įrengti regioninio sąvartyno dujų surinkimo sistemą, teikti tekstilės atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugą ir kt.). Siekiant mažinti patenkančių atliekų kiekius į sąvartyną, toliau skatinat pirmąjį rūšiavimą, diegiant naujos atliekų tvarkymo sąnaudų skaičiavimo metodikos nuostatas, įmonės finansiniai rodikliai ir finansinis rezultatas turėtų dar labiau pagerėti.

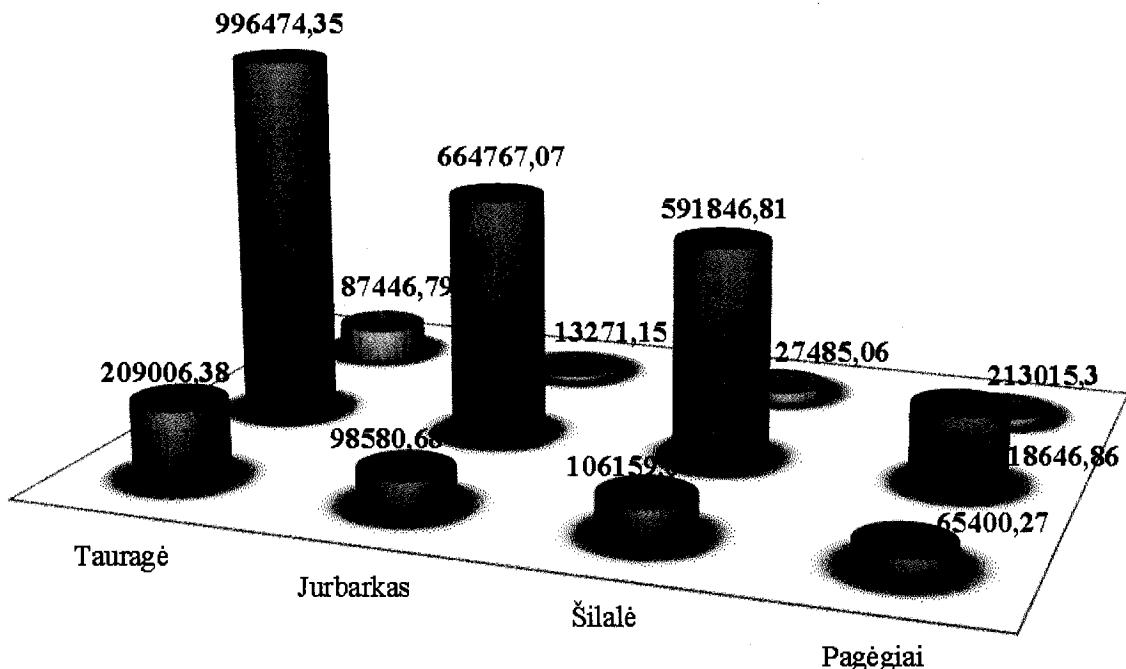
6. VIETINĖ RINKLIAVA TAURAGĖS REGIONE 2018 M.

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centre 2018 metais rinkliavos apskaitos ir organizavimo darbą dirbo 7 Rinkliavos skyriaus darbuotojai: vadovas, 4 rinkliavos administratoriai – po vieną kiekvienoje savivaldybėje, buhalteris rinkliavai – apskaitininkas bei kontrolierius.

2018 metais visose savivaldybėse mokesčis už mišrių komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą buvo skaičiuojamas taikant dvinarę rinkliavą, kurią sudarė dvi dalys: *pastovioji* ir *kintamoji*.

Pateikiame Tauragės regiono savivaldybių 2018 m. rinkliavos suvestines:

■ Nepriemoka 2018-01-01, Eur ■ Priskaitymai, Eur ■ Korekcijos, Eur

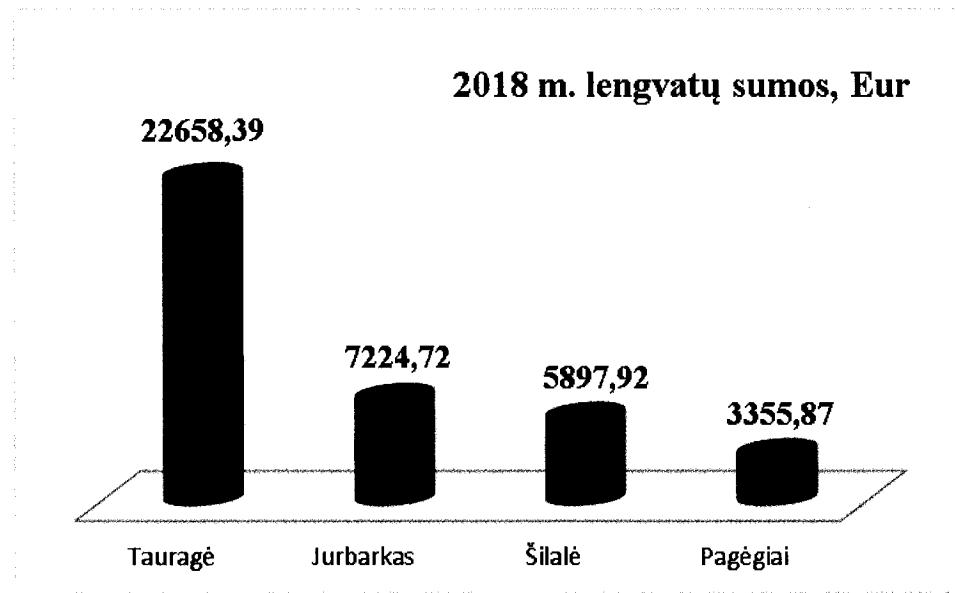
Įvertinus Tauragės regiono savivaldybių skolas, priskaitytas sumas už 2018 m. ir atėmus korekcijų sumas, bendros gautinos sumos Tauragės r. savivaldybėje – 1.118.033,94 Eur, Jurbarko – 750.076,6 Eur, Šilalės – 670.520,79 Eur, Pagėgių – 259.768,71 Eur.

Savivaldybė	Pervesta rinkliavos iplaukų, Eur	Negrąžintinas likutis 2018 m. pabaigoje, Eur	Savivaldybės skola, Eur
Tauragės	946 960	17 797	192 270
Jurbarko	667 649	10 730	91 681
Šilalės	567 200	9 434	87 898
Pagėgių	189 240	2 299	16 244

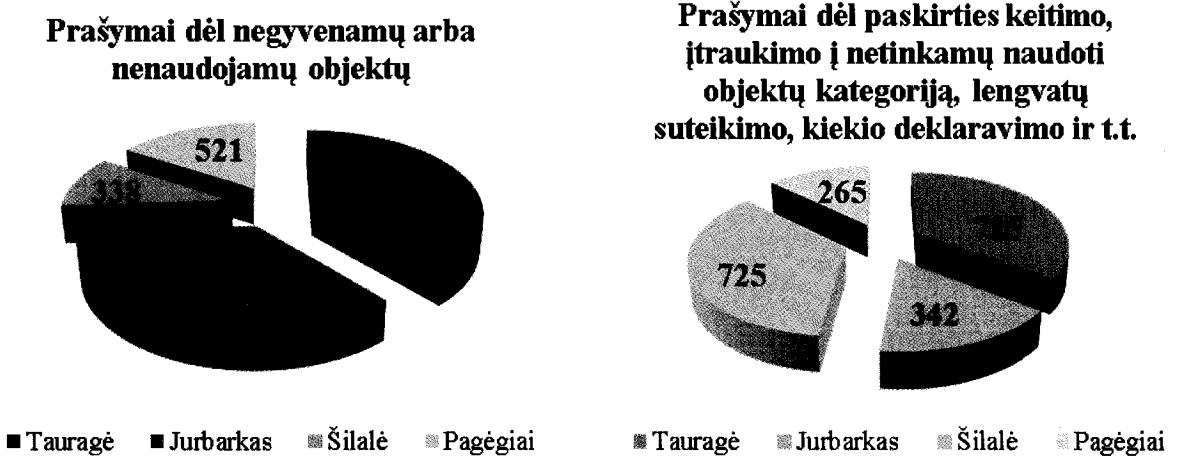
5 lentelė. Tauragės regiono savivaldybėms per 2018 pervestos rinkliavos iplaukos, negrąžintinas likutis ir savivaldybių skola:

2018 metais sausio ir spalio mėnesiais Tauragės regiono rinkliavos skolininkams buvo išsiuisti priminimai apie susidariusią skolą už visą rinkliavos įvedimo laikotarpi iki 2017 m. gruodžio 31 d. ir iki 2018 m. rugėjo 30 d. Iš viso skolos įspėjimus per 2018 m. gavo 10 382 mokėtojai, iš jų fiziniai asmenys – 9 853, juridiniai – 529. Dėl piktybiško rinkliavos įmokų nemokėjimo vietinės rinkliavos mokėtojų įsiskolinimai buvo išieškomi ikiteisminių būdu, teismine tvarka bei išduodant vykdomuosius raštus. Detali skolų išieškojimo eiga per 2018 metus pateikiama 7 skyriuje.

Tauragės, Jurbarko, Šilalės bei Pagėgių savivaldybėse 2018 metais buvo taikomos skirtingos savivaldybių tarybų sprendimais patvirtintos lengvatos įvairioms socialinėms grupėms. 2018 metais didžiausia lengvatų suma sudarė Tauragės rajono savivaldybėje, o mažiausia – Pagėgių.

2018 m. mokėtojų paskaičiuota vietinė rinkliava buvo koreguojama dėl įvairių priežasčių: suteiktos lengvatos, dalis nekilnojamo turto pastatų buvo neeksploatuojami ir jie atleisti nuo dalinės rinkliavos, dalis mokėtojų tikslino turimų nekilnojamo turto objektų paskirtį, teikė prašymus dėl įtraukimo į netinkamų naudojimui objektų kategoriją, deklaravo atliekų kiekį pagal faktinį išvežimo skaičių, dalis gyventojų deklaravo gyvenantys vieni ir t.t. Per 2018 metus Tauragės, Jurbarko, Šilalės bei Pagėgių savivaldybėse dirbantys administratoriai iš viso gavo 5354 fizinių ir juridinių asmenų prašymus įvairiais vietinės rinkliavos klausimais, iš jų:

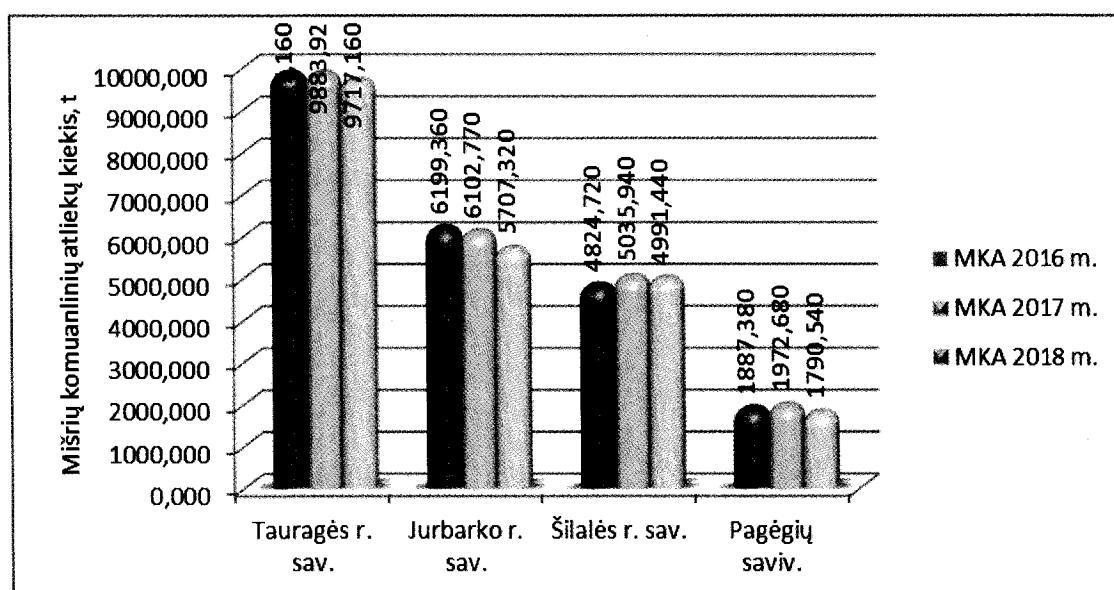
2018 metais buvo vykdomi patikrinimai pagal gautus individualius mokėtojų prašymus, kurių metu buvo tikrinama, ar nekilnojamo turto objektai faktiškai naudojami pagal pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį, ar realiai objektai yra fiziškai sunaikinti, avarinės būklės arba netinkami naudojimui, atliekant pastatų ir patalpų patikras, kad nuspręsti dėl rinkliavos mokėtojų mokesčių už atliekų tvarkymą anuliavimo, perskaičiavimo, atsižvelgiant į vietinės rinkliavos mokėjimo skolos

dydį bei apmokestinimą dėl faktinių aplinkybių neatitikimo. Vykdant vietinės rinkliavos mokėtojų kontrolę, per 2018 metus atlikti 492 fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančių nekilnojamo turto objektų patikrinimai. Patikros vietoje buvo surašyti 348 patikrinimo aktai.

Mišrių komunalinių atliekų surinkimo paslaugas Tauragės regione teikia viešųjų konkursu būdu parinkti komunalinių atliekų vežėjai: UAB „Ekonovus“ – Tauragės rajone, UAB „Ecoservice“ – Šilalės rajone, UAB „Ecoservice Klaipėda“ Pagėgių savivaldybėje. 2018 m. vasario 19 d. pasirašyta Komunalinių atliekų surinkimo Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje ir jų transportavimo į atliekų apdorojimo įrenginius paslaugų teikimo sutartis su UAB „Ecoservice Klaipėda“. Pagal naujai pasirašytas sutartis Pagėgių bei Jurbarko rajono savivaldybėse pasikeitė atsiskaitymo su vežėjais tvarka – šiose savivaldybėse komunalines atliekas surenkantiems vežėjams mokama pastovioji dalis bei kintamoji, kuri yra apskaičiuojama už konteinerių pakėlimus.

Valstybiname atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plane yra reikalavimas savivaldybėms iki 2020 m. užtikrinti, kad viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų pasiūloma ir teikiama visiems komunalinių atliekų turėtojams. 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis komunalinių atliekų tvarkymo paslauga yra teikiama Tauragės rajono atliekų turėtojams - 99,95 proc.; Jurbarko rajono - 99,78 proc.; Šilalės rajono - 99,83 proc. ir Pagėgių - 99,91 proc. Vertinama, jog miestuose ir miesteliuose, turinčiuose daugiau nei 500 gyventojų, atliekų tvarkymo paslauga yra teikiama 100 procentų atliekų turėtojų. Iki šimtaprocentinio paslaugos teikimo šiek tiek trūksta miesteliuose ir kaimuose, turinčiuose mažiau nei 500 gyventojų, didžioji dalis tai negyvenami vienkiemiai, kurie dėl įvairių priežasčių neatleisti nuo vietinės rinkliavos mokesčio, ar neprivažiuojamos sodybos.

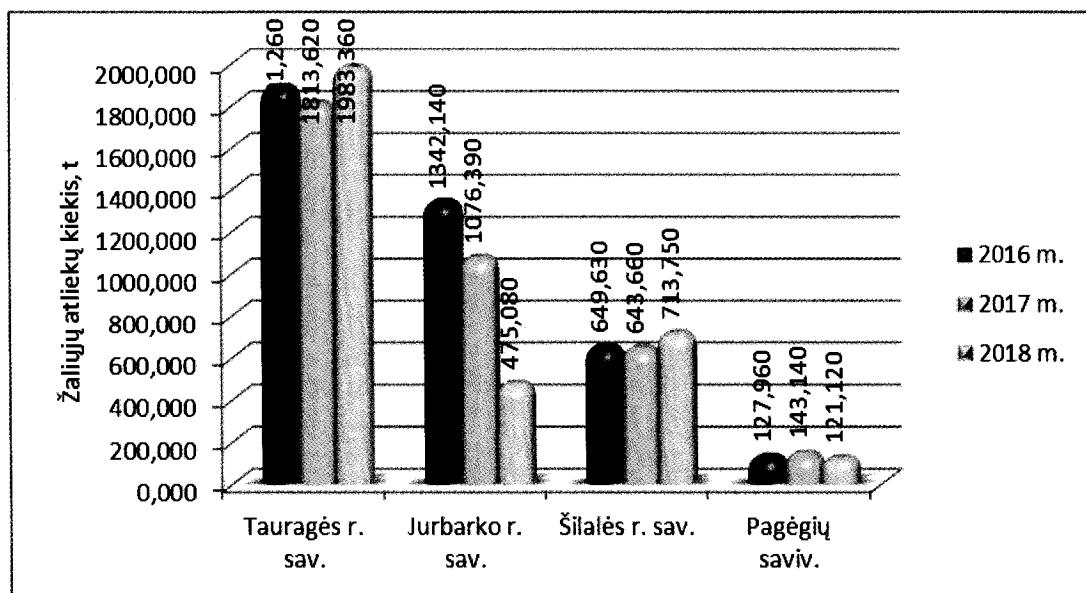
Pastaruosius keletą metų vežėjų iš atliekų turėtojų apvažiavimo būdu surenkami komunalinių atliekų kiekiai kinta nežymiai. Mišrių komunalinių (likusių po rūšiavimo) atliekų kiekiai regione 2016 m. sumažėjo 5,67 procentų, 2017 m. padidėjo 0,9 procento, 2018 m. sumažėjo 3,43 procento.

8 paveikslas. I Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyną vežėjų pristatyti mišrių komunalinių atliekų kiekių (t) palyginimas 2016-2018 m.

Tauragės regione toliau plėtojamas bioskaidžių atliekų (žaliujų sodo/daržo bei augalinės kilmės maisto ir virtuvės atliekų) atskiras surinkimas iš Tauragės, Jurbarko, Šilalės bei Pagėgių miestų gyventojų. 2018 metais nupirkta ind. namų valdoms 500 vnt. žaliujų atliekų surinkimo konteinerių. 2015 metais buvo išdalinti 5875 vnt. žaliujų atliekų surinkimo konteinerių. Apvažiavimo būdu surenkamų žaliujų atliekų kiekis 2018 metais Tauragės ir Šilalės savivaldybėse išaugo apie 10 procentų, Pagėgių savivaldybėje sumažėjo 15 procentų. Didžiausias žaliujų atliekų kieko mažėjimas fiksuotas Jurbarko savivaldybėje – 55 procentais. Tokį ženklų pokytį galėjo įtakoti vežėjo bei atsiskaitymo su vežėju tvarkos pasikeitimas. Tauragės regione yra vykdomas žaliujų atliekų rūšiavimas kapinėse, kur sezono metu susidaro dideli žaliujų atliekų kiekiei, atskirai surenkamos parkų ir viešųjų erdvų žaliosios atliekos. Žaliosios atliekos pristatomos į žaliujų atliekų kompostavimo aikštėles. Skatinant bioskaidžių atliekų kompostavimą namų ūkiuose, 2018 metais regiono individualių namų valdų savininkams buvo išdalinta 1000 vnt. kompostavimo dėžių.

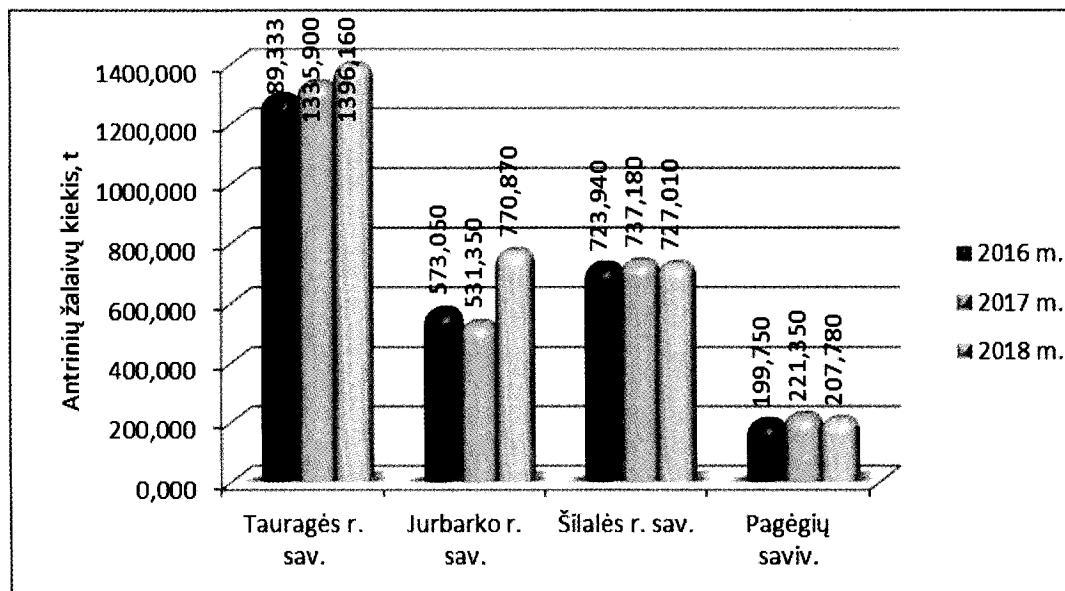
Siekiant įgyvendinti Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano užduotis mažinti bioskaidžių atliekų šalinimą sąvartyne, kaip ir anksčiau, buvo vykdomas atliekų turėtojų ekologinis švietimas, tikrinami gyventojų konteineriai, faktinis kompostavimas, vykdoma vežėjų pristatomų atliekų kontrolė sąvartyne.

9 paveikslas. Apvažiavimo būdu iš gyventojų surinkti žaliujų atliekų kiekiei. 2016-2018 m.

2015 metais apie 85 procentai Tauragės regiono individualių namų valdų savininkų buvo aprūpinta rūšiavimo konteineriais. Pakuočių atliekas bei antrines žaliavas iš bendro naudojimo ir individualių konteinerių Tauragės rajone surenka UAB „Dunokai“, Jurbarko rajone – UAB

„Jurbarko komunalininkas“, Šilalės rajone – UAB „Ecoservice“, Pagėgių savivaldybėje – UAB „Ecoservice Klaipėda“. 2018 m. Tauragės regione atskirai surinktu pakuočių atliekų ir antrinių žaliaivų kiekis išaugo apie 10 procentą. Didžiausias augimas stebimas Jurbarko rajone – 45 procentai, Tauragės rajone - 5 procentai. Pakuočių atliekų ir antrinių žaliaivų kiekių palyginimas pavaizduotas 10 paveikslė. Siekiant didinti gyventojų sąmoningumą ir skatinti pirminio rūšiavimo įgūdžius, 2018 metais Tauragės regione buvo vykdomos įvairios visuomenės informavimo ir švietimo priemonės. Įvesta dvinarė rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą taip pat skatina gyventojus rūšiuoti atliekas jų susidarymo vietoje.

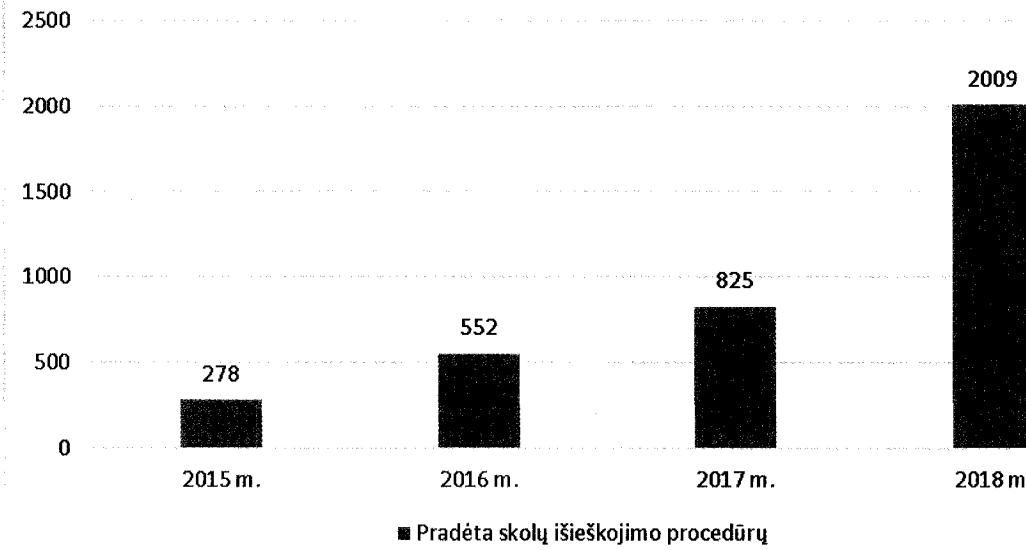
10 paveikslas. Konteineriais surinktų antrinių žaliaivų kiekių palyginimas. 2016-2018 m.

Numatoma, kad gyventojų rūšiavimo įgūdžiai gerės ir atskirai surenkamų antrinių žaliaivų kiekiei kasmet didės. Tikėtina, kad antrinių žaliaivų ir pakuotės atliekų kiekių didėjimą įtakos ES paramos lėšomis daugiabučių namų kvartaluose įrengus naujas požemines ir antžemines bendro naudojimo konteinerių aikštėles ir taip pagerinus daugiabučių gyventojams sąlygas rūšiuoti.

7. TEISMAI

2018 m. UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras pradėjo skolų už 2009 m. išieškojimo procedūras. Bendra išieškomų skolų suma sudarė 150 000 Eur. Per 2018 metus išieškotų vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolų suma buvo 55 000 Eur arba 36 % nuo bendros 2018 metais išieškomos įsiskolinimų sumos.

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras
pradėtų skolų išieškojimo procedūrų skaičius pagal metus

2018 m. buvo nuspresta atsisakyti skolų išieškojimo įmonės paslaugų, tai TRATC-ui padėjo suaupyti 8 000 Eur. TRATC teismui pateikė 439 prašymus priteisti įsiskolinimus už vietinę rinkliavą. Taip pat buvo vykdomas intensyvus tokų įsiskolinimų išieškojimas ikiteisme tvarka (*pradėtos 1246 skolų išieškojimo procedūros*).

8. VIEŠIEJI PIRKIMAI

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro 2018 m. numatomu vykdyti prekių, paslaugų bei darbų viešųjų pirkimų plane buvo numatyta 83 prekių, paslaugų ir darbų pirkimo objektai. Įvykdžiūs viešuosius pirkimus sudarytos 73 sutartys. Įvykdytų pirkimų vertė 3 268371,86 Eur su PVM.

- Du pirkimai įvykdyti per centrinę perkančiąją organizaciją (CPO).
- Įvykdyti du tarptautiniai pirkimai ir vienas supaprastintas atviras konkursas. Pirkimai atliki naudojantis CVP IS priemonėmis.

9. VISUOMENĖS EKOLOGINIS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS

Atliekų tvarkymas Tauragės regione yra tarp prioritetinių aplinkos apsaugos kryptį. Visuomenės aplinkosaugos švietimas ir informavimas – vienas svarbiausių aplinkos apsaugos uždavinių.

2014 m. balandžio 16 d. patvirtintame Valstybiname atliekų tvarkymo 2014-2020 metų plane didžiulis dėmesys skiriamas atliekų prevencijai. Valstybinėje atliekų prevencijos programe numatytos priemonės, skatinančios atliekų prevenciją. Dauguma priemonių įgyvendinamos tik per visuomenės informavimą bei švietimą. Visuomenės informavimo ir švietimo svarbą atliekų

prevencijos ir tvarkymo srityje parodo faktas, kad ši veikla yra įtraukta į Europos Sąjungos 2014-2020 finansuojamų veiklų sąrašą.

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro 2018 metų biudžete visuomenės informavimui buvo numatyta 8500 Eurų. Šiomis lėšomis buvo vykdomos viešinimo priemonės: vienos spaudoje publikuojami straipsniai apie atliekų prevenciją bei tvarkymą, apie rinkliavos mokesčių už komunalinių atliekų tvarkymą, dalyvaujama TV ir radijo laidose, kuriose pateikiama informacija apie vietinės rinkliavos dydžius, jų skaičiavimo metodus, informuojama apie vykdomas atliekų surinkimo akcijas, taip pat apie įgyvendinamus projektus ir jų naudą visuomenei. Kaip ir kasmet buvo vykdomas aplinkosauginis švietimas regiono ugdymo įstaigose.

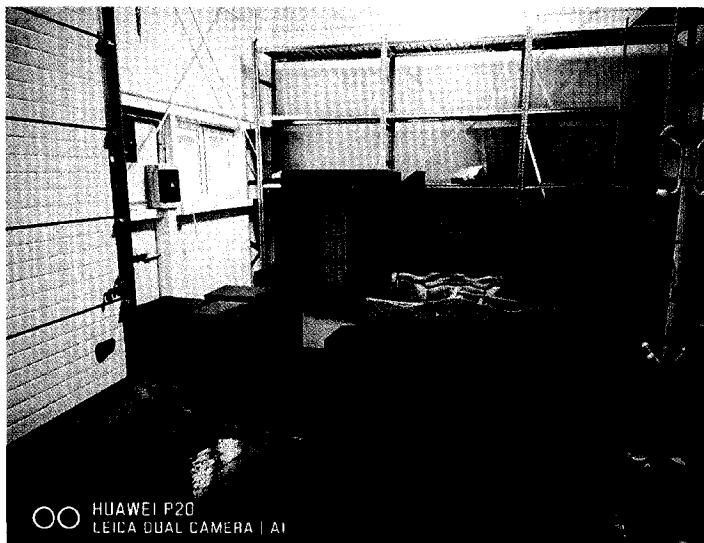
Siekdamas užtikrinti tvarką bei pagerinti rūšiavimo kokybę bendro naudojimo konteinerių aikštélėse, 2018 metais Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras organizavo visuomenės informavimo ir švietimo akciją „Rūšiuok teisingai ir šalink atliekas ten, kur reikia“, kurios metu bendro naudojimo konteinerių aikštélėse budėjo savanoriai ir ragino gyventojus rūšiuoti teisingai bei dalijo lankstinukus apie rūšiavimą.

10. INFORMACIJA APIE VYKDOMUS PROJEKTUS

Vykdomas projektas „Tauragės regiono komunalinių atliekų infrastruktūros plėtra“

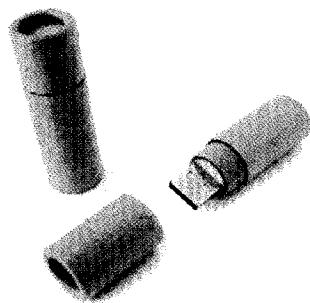
Nr. Nr.05.2.1-APVA-R-0008-71-0002

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras, įgyvendindamas projektą „Tauragės regiono komunalinių atliekų infrastruktūros plėtra“ (toliau-Projektas), pagal 2017 m. pasirašytą sutartį su rangovu UAB „Apastata“ 2018 m. visose Tauragės regiono didžiuju atliekų surinkimo aikštélėse įrengė pastatus, kuriuose pradėjo vykdyti pakartotinio atliekų naudojimo veiklą, t.y. pastatuose laikinai laikomos atliekos pakartotiniams panaudojimui. I kiekvieną pastatą nupirkta po 30 vnt. 750 l talpos konteinerių (viso – 120 vnt.), konteinerių tiekėjas UAB „Ecoservice“.

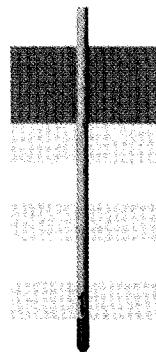

1 pav. Iš DASA atvežti daiktai pakartotiniam naudojimui

2018-03-28 d. su UAB „Komunikaciniai projekta“ pasirašyta sutartis dėl visuomenės informavimo paslaugų vykdymo. 2018 m. regioniniame sąvartyne buvo pastatytas Projekto informacinis stendas, parengti straipsniai patalpinti savivaldybių ir TRATC internetinėse svetainėse ir vietinėje spaudoje. Taip pat išsigytos atributikos priemones, pagamintos iš aplinkai draugiškų ar perdirbtų medžiagų (medvilniniai krepšiai, „augantys“ pieštukai, ekologiški atminkukai iš antrinio panaudojimo popieriaus ir kt.).

2 pav. Atminkukai

3 pav. Augantis pieštukas

2018 m. IV ketvirtyste pasirašytose sutartys dėl požeminių ir antžeminių konteinerinių aikštelių įrengimo. Iš viso konteinerių aikštelių – 246 vnt., iš jų antžeminės – 169 vnt. ir požeminės 77 vnt.

Numatyta:

1) Tauragės rajono savivaldybėje viso įrengti aikštelių – 86 vnt., iš kurių antžeminės 52 vnt. ir požeminės 34 vnt. Šioms aikštelioms išsigyti konteinerių: mišrių komunalinių atliekų konteinerių 34

vnt; popieriaus/kartono atliekų konteinerių 86 vnt.; stiklo atliekų konteinerių 86 vnt; plastiko atliekų konteinerių skaičius – 86 vnt.; biologinių (maisto ir žaliujų) konteinerių skaičius – 51 vnt.;

2) *Jurbarko rajono savivaldybėje viso įrengti aikštelių* – 82 vnt., iš jų antžeminių-63 vnt., požeminių- 19 vnt. Šioms aikšteliems įsigytį konteinerių: mišrių komunalinių atliekų konteinerių-83 vnt.; popieriaus/kartono atliekų konteinerių -82 vnt.; stiklo atliekų konteinerių- 82 vnt.; plastiko atliekų konteinerių skaičius – 82 vnt.; biologinių (maisto ir žaliujų) konteinerių skaičius – 22 vnt.

3) *Šilalės rajono savivaldybėje* – viso aikštelių -53 vnt., iš kurių 34 vnt. antžeminės ir 19 vnt. požeminės. Šioms aikšteliems įsigytį konteinerių: mišrių komunalinių atliekų konteinerių -19 vnt; popieriaus/kartono atliekų konteinerių - 53 vnt.; stiklo atliekų konteinerių - 53 vnt.; plastiko atliekų konteinerių skaičius – 53 vnt.; biologinių (maisto ir žaliujų) konteinerių skaičius – 21 vnt.

4) *Pagėgių savivaldybėje viso įrengti aikštelių* - 25 vnt., iš kurių 20 vnt. antžeminės ir 5 vnt. požeminės. Šioms aikšteliems įsigytį konteinerių: mišrių komunalinių atliekų konteinerių - 14 vnt.; popieriaus/kartono atliekų konteinerių - 25 vnt.; stiklo atliekų konteinerių - 25 vnt.; plastiko atliekų konteinerių skaičius – 25 vnt.; biologinių (maisto ir žaliujų) konteinerių skaičius – 9 vnt.

2018 m. įvykdyti Projekto pirkimai:

- Kompostavimo dėžių individualioms valdoms pirkimas, laimėtojas UAB „RB Baltic“;
- DASA pastatų techninių projektų ekspertizės paslaugos;
- Projekto visuomenės informavimo paslaugų pirkimas, laimėtojas UAB „Komunikaciniai projektai“;
- Projekto administravimo paslaugos, laimėtojas Advokatų profesinė bendrija Kaminskienė ir partneriai „PROTEGO“;
- Požeminių konteinerių su projektavimu ir įrengimu statybos darbai, laimėtojas UAB „STREFA“;
- Antžeminių aikštelių projektavimo ir statybos darbai, laimėtojas UAB „GINOTA“;

Pasirašius su APVA Projekto finansavimo ir administravimo sutarties papildomą susitarimą ir įtraukus naują veiklą- atskirą tekstilės atliekų surinkimą, numatoma nupirkti konteinerius tekstilei surinkti.

11. VEIKLOS PROGNOZĖS

Apibendrinant UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro parengtą 2018 metų pranešimą galima daryti tokias bendrovės veiklos prognozes:

1. 2019 metais planuojama įvykdyti LR Vyriausybės nutarimą Nr. 681 (2018-07-11) Tauragės, Jurbarko rajonų ir Pagėgių savivaldybėse, kuriuo vadovaujantis bus atnaujinta rinkliavos dydžio nustatymo metodika ir nuostatai kiekvienoje savivaldybėje.

2. 2019 metais planuojama aktyviai vykdyti vietinės rinkliavos mokėtojų susidariusių skolų išieškojimą taikant šiuos būdus: ikiteisminis skolų išieškojimas, skolų išieškojimas teismine tvarka ir skolų išieškojimas pagal teismo vykdomuosius dokumentus.

3. Siekiant suraupytį pašto bei spausdinimo išlaidų sąnaudas 2019 metais planuojama testi aktyvių skatinimą vietinės rinkliavos mokėtojų naudojimą elektroninėmis paslaugomis (e. savitarna) bei vietinės rinkliavos mokėjimo pranešimų gavimą elektroniniu būdu.

4. 2019 metais numatoma perskaičiuoti ir teikti savivaldybėms tvirtinti tokią atliekų sutvarkymo kainą, kuri užtikrintų įmonės sąnaudų padengimą, mažintų kreditorinį įsiskolinimą ir subalansuotų piniginių srautų judėjimą.

5. Perskaičiuoti ir teikti savivaldybėms tvirtinti dvinarės rinkliavos įkainius, atitinkančius atliekų sutvarkymo kainą ir užtikrinančius principo „teršėjas moka“ taikymą.

6. Savivaldybėms nepatvirtinus atliekų sutvarkymo kainos, dengiančios visus įmonės kaštus, teikti savivaldybėms siūlymus sąnaudas dengti iš jų biudžetą.

7. 2019 metais, atsižvelgiant į Valstybinio atliekų tvarkymo plano užduotis, numatomas pakuočių atliekų surinkimo, rūšiavimo ir transportavimo paslaugų atviro pirkimo vykdymas Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje. Atliekų vežėjams už antrinių žaliaivų (tame tarpe pakuočių) konteinerių pastatymą, pakuočių surinkimą, rūšiavimą ir tvarkymą moka Gamintojų importuotojų sukurtos viešosios įstaigos.

8. 2019 metais, siekiant įvykdyti Valstybinio atliekų tvarkymo plano užduotis, planuojama:

-plėsti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą Tauragės regione, pastatant bendro naudojimo mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius miesteliuose ir kaimuose, turinčiuose mažiau nei 500 gyventojų bei užtikrinti, kad šiose vietose atliekų tvarkymo paslauga būtų teikiama 100 procentų atliekų turėtojų;

- plėsti pakuočių atliekų (tame tarpe antrinių žaliaivų) surinkimo paslaugos prieinamumą atliekų turėtojams, įrengiant regione antžemines ir požemines konteinerių aikštėles ir pastatant jose bendro naudojimo antžeminiais ir požeminius konteinerius plastikui, popierui, stiklui, žaliosioms atliekoms surinkti;

- organizuoti atskirą tekstilės atliekų surinkimo paslaugą ir įsigyti konteinerius tekstilės atliekoms atskirai surinkti;

- antrinio rūšiavimo savartyne veikiančios rūšiavimo linijos pagalba iš perduoto rūšiuoti bendro mišrių komunalinių atliekų srauto ištraukti visas tinkamas perdirbtis ir/ar panaudoti atliekas, taip užtikrinant, kad savartyne būtų šalinama ne daugiau nei 55 proc. komunalinių atliekų nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio;

- organizuoti po apdorojimo rūšiavimo linijoje likusių, netinkamų perdirbtis ir turinčių energetinę vertę komunalinių atliekų naudojimą energijai gauti atliekų deginimo įrenginiuose;

- didinti bioskaidžių atliekų perdirbimo ir panaudojimo apimtis užtikrinant, kad Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos neviršytų Tauragės regiono didžiausių leistinų šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kieko (11035 t.);

- rūšiavimo linijos pagalba sąvartyne šalinti tik apdorotas, t. y. išrūšiavus likusias, netinkamas perdirbti ar kitaip naudoti, atliekas;

- aktyvinti bendradarbiavimą su gamintojais ir importuotojais (arba jiems atstovaujančiomis licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis), siekiant gerinti tam tikrų atliekų srautų (EEĮ, apmokestinamų gaminių) atskirą surinkimą, pasirašant sutartis dėl papildančių sistemų diegimo;

9. 2019 m. planuojama aktyvinti pakartotinio tinkamų naudoti daiktų (balų, elektros ir elektroninės įrangos, tekstilės ir kt.) panaudojimo veiklą DASA.

10. 2019 m. vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų tvarkymo klausimais (pvz., leisti leidinius, straipsnius, laidas, organizuoti renginius ir pan.).

11. 2019 m. įgyvendinant „Tauragės regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektą numatoma:

- įrengti bendro naudojimo konteinerinių atliekų surinkimo aikštėles Tauragės regione (numatoma įrengti 77 vnt. požeminių konteinerinių aikštelių ir 169 vnt. antžeminių konteinerinių aikštelių);

- papildomai išdalinti 704 vnt. įsigytų kompostavimo dėžių Tauragės regiono individualioms valdoms;

- įsigyti konteinerių tekstilės atliekoms atskirai surinkti;

- vykdyti projekte „Tauragės regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ numatytais visuomenės informavimo priemones.

12. Pasirašyti sutartį dėl tekstilės atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų vykdymo.

13. Parengti projektą Tauragės regioninio savertyno dujų surinkimo sistemai įrengti.

Direktorius

Kęstutis Komskis